

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผลการวิจัยตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ มีข้อค้นพบสำคัญ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการคำนึงถึงความจำเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการกระตุ้นทางปัญญา
2. ระดับการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบ ด้านความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารตนเอง ด้านการมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน และด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

4. ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคลากรในหน่วยงาน สร้างสัมพันธ์เกี่ยวกับบุคคลในฐานะเป็นผู้นำให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ และแสดงความคิดเห็น กระตุ้นหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ และมองเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน และส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และ 2) การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมการกระจายการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสถานศึกษา ให้มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้บุคคล ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ร่วมกำหนดแนวทางการบริหารงานในรูปแบบของตนเอง จัดโครงสร้างขององค์กรเพื่อการบริหารงานภายในให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและระบบงาน โดยเฉพาะงานด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพสามารถรองรับการประเมินจากหน่วยงาน ต่าง ๆ ได้

อภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของรัชชชัย หอมยามเย็น (2548 : 142), ขวัญชัย จะเกรง (2551 : 84), สมพร จำปานิล (2549 : 95) สุพรรณ ก้อนคำ (2552 : 71), ณัฏลาวัลย์ สารสุข (2553 : 68) และศกาพรรณ เชื้อเมืองพาน (2553 : 93) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ที่ผลการวิจัยที่ปรากฏดังนี้อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยการปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในหลายด้านที่โรงเรียนต้องดำเนินการเปลี่ยนแปลง และการจัดการศึกษา ตลอดจนการบริหารจัดการองค์กรให้เหมาะสมกับ

โครงสร้างการปฏิรูปการศึกษาซึ่งผู้ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันและนำพาทิศทางไปสู่เป้าหมายตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ ผู้นำทางการศึกษา ที่มีภาวะผู้นำที่แตกต่างจากผู้นำโดยทั่วไป ซึ่งต้องใช้ความมีภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงเข้ามาในการบริหารจัดการและสร้างองค์กรให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และนอกจากนี้ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงยังส่งเสริมให้ผู้บริหารมีลักษณะของการใช้ความสามารถในการกระตุ้นส่งเสริม สร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานอยากเปลี่ยนแปลงการทำงานในองค์กร เกินกว่าความคาดหวังปกติในระดับที่สูงขึ้นกว่าเดิม และสามารถสร้างการยอมรับให้เกิดขึ้นในการเปลี่ยนแปลง และให้ผู้ต่อต้านการเปลี่ยนแปลงให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ระดับการบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของขวัญชัย จะเกรง (2551 : 84) ณัฏลาวัลย์ สารสุข (2553 : 68) และ อุมร์ สวาหลัง (2546 : 128) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครูผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่ผลการวิจัยที่ปรากฏดังนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เนื่องจากการปฏิรูป (Education reform) เป็นความพยายามที่จะทำให้โรงเรียนสร้างผลลัพธ์ที่ดีให้แก่สังคม เพื่อให้โรงเรียนพัฒนานักเรียนให้มีพัฒนาการที่ดี ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งในอีกแห่งหนึ่ง ก็เพื่อให้นักเรียนเป็นคนที่ดี เก่ง และมีความสุข” นั่นเอง เครื่องมือในการปฏิรูปการศึกษามีหลายประเภท การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) ถือเป็นเครื่องมือ อย่างหนึ่งในการปฏิรูปการศึกษา นักการศึกษาและรัฐบาลของประเทศต่างๆ นำเอาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารการศึกษานั้นก็เพราะเห็นว่าเป็นการบริหารที่แตกต่าง และมีประสิทธิผลมากกว่าการบริหารแบบดั้งเดิมที่มุ่งเน้นการควบคุมโดยหน่วยงานภายนอก และเชื่อว่าจะช่วยทำให้ “กระบวนการ” จัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมีความสามารถที่จะบริหารจัดการ “ปัจจัยป้อน” เช่น นักเรียน ครู หลักสูตร งบประมาณ ทรัพยากร อำนาจการตัดสินใจ ความคล่องตัว ฯลฯ จนกระทั่งส่งผลทำ

ให้ “ผลผลิต” คือนักเรียนมีคุณภาพตรงตามที่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชนต้องการ สอดคล้องกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมากที่สุด

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของฉันทลาวัลย์ สารสุข (2553 : 68) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สุพรรณ ก้อนคำ (2552 : 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับค่อนข้างสูง สาครเจริญกัลป์ (2552 : 92) ได้ทำการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยองเขต 2 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 กัลยาณี บุตรดีวงศ์ (2552 : 102) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนและการกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โรงเรียนการบริหาร โรงเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของ โรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ขวัญชัย จะเกรง (2551 : 84) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงครามในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่ผล

การศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 อยู่ในระดับสูง ทำให้สามารถกำหนดบทบาทหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลต่าง ๆ เข้ามา มีส่วนร่วมรับผิดชอบงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาทำให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งส่งผลต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตของกรมสามัญศึกษา (2545 : 32) ได้กล่าวถึงภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุนไว้ว่าผู้บริหารนั้นถือว่าเป็นบุคคลที่มีอำนาจในการตัดสินใจของโรงเรียนการเปลี่ยนสภาพมาเป็นการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นบทบาทของผู้บริหารจะเปลี่ยนไปโดยมุ่งเน้นการเป็นผู้นำการใช้แบบภาวะผู้นำแบบสนับสนุนการใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมทั้งในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาที่ผู้บริหารเป็นกรรมการและเลขานุการหรือให้ครูอาจารย์ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการกระจายอำนาจการสร้างทีมงานซึ่งต้องเป็นผู้บริหารมีอาชีพเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์มีความสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องการสอนและการเรียนรู้รวมทั้งประสานสัมพันธ์ระดมและจัดสรรทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 พบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารควรสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคลากรในหน่วยงาน สร้างสัมพันธ์เกี่ยวกับบุคคลในฐานะเป็นผู้ให้การดูแลเอาใจใส่ผู้ตามเป็นรายบุคคล และทำให้ผู้ตามรู้สึกมีคุณค่าและมีความสำคัญ เปิดโอกาสให้แสดงความสามารถและแสดงความคิดเห็นกระตุ้นหาแนวทางการแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ และผู้บริหารควรมองเห็นความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ร่วมงาน และส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิจัยที่ปรากฏดังนี้อาจเนื่องมาจากในการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันนี้ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นแบบอย่างและแนวทางในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยจะต้องแสดงความสามารถในการบริหารงานแก้ปัญหา เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็น ยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อมอบหมายงานที่เหมาะสมให้ เมื่อผู้ปฏิบัติงานมีผลงานจะต้องให้กำลังใจ ให้รางวัล โดยการยกย่องเชิดชู และสร้างความตระหนักในการบริหารงานเพื่อความก้าวหน้าขององค์กร

อย่างภาคภูมิใจ โดยเฉพาะการสร้างบารมีของผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นมิตรกับผู้ร่วมงานทุกคน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงานให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธา ด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความสามารถในการทำงานและมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ เอาใจใส่และเป็นกันเองต่อผู้ร่วมงานทุกคน ด้านการกระตุ้นการใช้ปัญญา กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานตระหนักถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในสถานศึกษา สนับสนุนให้ใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอน ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ผู้บริหารแสดงความตั้งใจแน่วแน่ที่จะทำงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา บรรลุเป้าหมาย กระตือรือร้นในการทำงานให้ขยันขันแข็งในการปฏิบัติงานของผู้ร่วมงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับการศึกษาของขวัญชัย จะเกรง (2551 : 90-91) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 - 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททศสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอย่างแน่วแน่ ที่จะทำงานให้สำเร็จตามกำหนด ผู้บริหารอุทิศตนเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารแสดงความเชื่อมั่นว่างานของผู้ร่วมงานจะบรรลุเป้าหมาย ผู้บริหารมีเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน และผู้บริหารสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันกับผู้ร่วมงานในการทำงาน ส่วน 2) การบริหารแบบใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมการกระจายการจัดการศึกษาไปยังคณะกรรมการสถานศึกษา ให้มีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจ และร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และให้บุคคลต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สถานศึกษา ร่วมกำหนดแนวทางการบริหารงานในรูปแบบของตนเอง ตัดสินใจดำเนินการต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีการจัดโครงสร้างขององค์กรเพื่อการบริหารงานภายในให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรและระบบงาน โดยเฉพาะงานด้านการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพสามารถรองรับการประเมินจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้ และผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการเป็นผู้นำของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน มีวิสัยทัศน์ วางแผนงานอย่างรอบคอบ ถ่ายทอดวิสัยทัศน์อย่างทั่วถึงและชัดเจนไปสู่การปฏิบัติด้วยความเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิด และพร้อมที่จะลงไปร่วมแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับอุมร์ สวาหฺลิ่ง (2546 : 128) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ตามทัศนะของผู้บริหารและครู โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดสตูล ผลการวิจัยพบว่า ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาคือการปฏิบัติตามแนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ การกระจายอำนาจให้แก่โรงเรียนอย่างจริงจังและพัฒนาความรู้ความสามารถให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนในลักษณะขอความร่วมมือ

ปล่อยให้โรงเรียนบริหารเองในรูปของคณะกรรมการและควรพัฒนาความรู้ด้านการพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบและด้านการใช้เทคโนโลยีให้แก่ผู้บริหารและครูตลอดจนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง ที่ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องจากการบริหารในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น สถานศึกษาต่าง ๆ จะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคล หน่วยงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ มาร่วมกันในการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการรับผิดชอบต่อการใช้ทรัพยากรและการแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาตลอดจนดำเนินการเพื่อพัฒนากิจกรรมด้านการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งเป็นข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ภาวะผู้นำด้านการกระตุ้นด้านการกระตุ้นทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมด้านการกระตุ้นทางปัญญาด้วยการให้ความสนใจครู โดยเสมอภาค เสนอแนะวิธีการใหม่ในการปฏิบัติงานแก่ครูสนับสนุนให้ครูหาแนวทางในการแก้ปัญหาหลายแง่มุม ส่งเสริมให้ครูแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผลและหลักฐานมากกว่าความรู้สึก ผู้บริหารควรส่งเสริมด้านการให้รางวัลอย่างเหมาะสม ด้วยการให้สิ่งที่ครูต้องการตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนกับการสนับสนุนจากครู สร้างความเข้าใจให้ครูทราบว่าเขาจะได้ประโยชน์อะไรจากการทำในสิ่งที่ควรปฏิบัติ มีการทำความตกลงกับครูเกี่ยวกับผลประโยชน์ที่ถูกต้องและเหมาะสมซึ่งคาดว่าจะได้รับเมื่อปฏิบัติงานจนสำเร็จ

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษาดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

1.3 จากผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 6 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงควรพัฒนา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงในแต่ละด้านของตนเองให้อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง โดยการเข้ารับการ ฝึกอบรมสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหาร สถานศึกษาด้วยกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลถึงประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาได้บรรลุ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ของผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY